

2020/2133(INI)

1.6.2021

AVIZ

al Comisiei pentru control bugetar

destinat Comisiei pentru afaceri constituționale

referitor la consolidarea transparenței și a integrității în instituțiile UE prin crearea unui organism european de etică independent (2020/2133(INI))

Raportor pentru aviz: Mikuláš Peksa

PA_NonLeg

SUGESTII

Comisia pentru control bugetar recomandă Comisiei pentru afaceri constituționale, care este comisie competentă, includerea următoarelor sugestii în propunerea de rezoluție ce urmează a fi adoptată:

1. subliniază că transparența, responsabilitatea, profesionalismul și integritatea sunt componente fundamentale pentru promovarea principiilor etice în UE și sunt esențiale pentru a proteja bugetul UE de fraudă și corupție, dar și pentru a menține legitimitatea democratică a UE și încredea cetățenilor în Uniune; subliniază că Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică definește integritatea publică ca fiind alinierea și aderarea la valori, principii și norme etice comune pentru susținerea și prioritizarea interesului public în raport cu interesele private din sectorul public; reamintește că comportamentele neetice pot prejudicia grav interesele financiare și procesul decizional al UE, pot afecta reputația instituțiilor sale și pot constitui un pericol major pentru democrație, statul de drept și interesul public; de aceea, aceste comportamente trebuie prevenite și condamnate;
2. reamintește că, în Raportul său special nr. 13/2019 privind cadrele etice ale instituțiilor UE în 2019, Curtea de Conturi Europeană (CCE) a concluzionat că instituțiile auditate stabiliseră cadre etice adecvate atât pentru personal, cât și pentru membri, dar a identificat și unele deficiențe; recomandă realizarea unor îmbunătățiri, prin armonizarea și consolidarea normelor UE în materie de etică și creșterea nivelului de conștientizare cu privire la acestea; împărtășește preocupările CCE cu privire la absența unui cadru de etică comun al UE care să reglementeze activitatea reprezentanților statelor membre în Consiliu, la absența unor strategii generale de etică în Parlament și Consiliu, la procedurile nefiabile de verificare a declarațiilor de interese, la controlul limitat al acestor declarații și la politicile incomplete din alte domenii legate de actualele cadre de etică;
3. subliniază că CCE afirmă că ar trebui să existe cadre instituționale eficace și proceduri și canale clare pentru facilitarea raportării faptelor ilegale și a corupției, precum și că avertizorii care acționează cu bună credință trebuie să fie protejați împotriva represaliilor;
4. subliniază că actualele cadre de etică sunt adaptate, la nivelul UE, specificului fiecărei instituții și că nu există o supervizare a lor, ceea ce împiedică implementarea corespunzătoare a codurilor de conduită în instituțiile UE; subliniază că CCE a identificat numeroase domenii în care este recomandabil să existe abordări armonizate pentru tratarea chestiunilor de etică; consideră că actuala abordare de autoreglementare nu este adecvată pentru scopul urmărit, nu poate garanta integritatea și ar trebui, prin urmare, modificată, pentru o mai mare eficacitate; consideră că este necesară o abordare mai armonizată în domenii importante, cum ar fi protecția avertizorilor, și că trebuie eliminate lacunele legislative existente, cum ar fi absența unui statut al comisarilor; subliniază că funcționarii publici nu sunt întotdeauna în măsură să evalueze singuri aspectele de etică sau conflictele de interese și că această evaluare ar trebui să între în sfera de competență a unei părți terțe specializate și independente; reamintește că CCE afirmă că cadrele etice nu pot produce rezultate reale fără sisteme de control adecvate,

care ar trebui să reflecte nivelul riscurilor și să țină seama de sarcinile administrative ale funcționarilor; remarcă diferențele de natură dintre instituții, mai ales independența garantată prin lege a judecătorilor Curții Europene de Justiție a Uniunii Europene (CJUE), a membrilor CCE, a deputaților în Parlamentul European și a membrilor parlamentelor și guvernelor naționale; subliniază că este necesară consolidarea integrității instituțiilor UE și restabilirea încrederii publice;

5. încurajează crearea unui organism de etică independent (OEI), pentru a alinia normele la nivelul instituțiilor, agențiilor, oficiilor și organismelor UE; salută prioritizarea de către Comisie creării acestui organism și faptul că s-a angajat să sprijine eforturile sale de a stabili un cadru comun de etică la nivelul UE; invită toate instituțiile, organismele, oficiile și agențiile UE să coopereze și să se coordoneze pentru a identifica domeniile în care cadrele lor etice respective pot fi mai mult aliniată și armonizate; consideră că este imperativ ca puterea legislativă să controleze executivul, deoarece orice inversare a rolurilor și a competențelor legislative și executive ar pune în pericol independența mandatului liber al deputaților aleși în Parlament; subliniază că îmbunătățirea și armonizarea actualelor cadre etice și aplicarea lor în practică nu ar trebui să se bazeze exclusiv pe crearea OEI și ar trebui să respecte particularitățile fiecărei instituții, principiul separării puterilor, precum și echilibrul instituțional și rolurile democratice stabilite de tratate; consideră că este extrem de important ca, înainte de elaborarea unei propuneri legislative de creare a unui OEI, să se efectueze o analiză detaliată costuri-beneficii și o evaluare de impact; subliniază că obiectivul este de a proteja bugetul UE de comportamente lipsite de etică, menținând, în același timp, cele mai înalte standarde de etică și integritate în rândul unui număr mare și divers de instituții și organisme ale UE;
6. consideră că există un potențial ridicat de supraveghere a competențelor decizionale administrative pe baza unui nou cadru etic armonizat, care ar trebui totuși să includă norme comune privind: conținutul și publicarea declarațiilor de interese, în conformitate cu principiile proporționalității și cu respectarea deplină a normelor privind protecția datelor; evitarea conflictelor de interese și a ușilor turnante; acceptarea cadourilor și a activităților de divertisment; protecția avertizorilor și a victimelor hărțuirii; transparența reuniunilor de lobby, a achizițiilor publice și a calendarelor reuniunilor personalului de conducere; utilizarea unor conturi bancare transparente pentru fondurile publice, ținând seama totodată de diferitele activități desfășurate de instituții, precum și de riscurile și provocările inerente sarcinilor specifice ale membrilor lor;
7. consideră că înființarea noului organism de etică ar trebui să conducă la adoptarea de către fiecare instituție a UE a unei abordări orizontale față de persoanele dezavantajate, garantând respectarea principiilor egalității de șanse și de tratament de către toate instituțiile; subliniază că principalele priorități ale OEI trebuie să includă asigurarea unor drepturi egale pentru persoanele cu dizabilități și alte persoane dezavantajate în funcționarea și activitățile instituțiilor UE;
8. consideră că, dacă actualele funcții interne de etică ale instituțiilor UE ar fi încredințate OEI, se va concentra expertiza, se vor crea sinergii și, prin urmare, se va îmbunătăți aplicarea normelor de etică, astfel încât persoanele care ocupă funcții publice să fie întotdeauna în slujba interesului public, printr-o gestionare corectă a banilor publici și printr-un proces decizional legal, echitabil și transparent; este încrezător că acest

transfer de competențe va aduce economii considerabile la bugetul UE; reamintește că, în temeiul tratatelor, CJUE este organismul judiciar suprem al UE (articolul 19 din Tratatul privind Uniunea Europeană) și că nu poate exista o autoritate judiciară superioară de decizie;

9. subliniază că trebuie respectat și susținut statul de drept, iar cadrul comun de etică trebuie să fie solid fundamentat pe temeiul juridic esențial din tratate și pe respectarea statului de drept în aplicarea sa; subliniază că OEI ar trebui să primească mandatul de la autoritatea responsabilă în prezent de prevenirea, monitorizarea, investigarea și susținerea aplicării unui cadru etic cât mai comun, precum și de oferirea de cunoștințe și îndrumări, pentru a proteja interesele financiare ale UE; subliniază că OEI ar trebui să poată lua măsuri disciplinare și impune sancțiuni financiare pentru a evita folosirea abuzivă a bugetului UE decurgând din comportamente lipsite de etică; invită OEI să evalueze, unde este cazul, aplicarea și respectarea normelor de etică de către instituțiile UE și să publice un raport anual privind constatările sale și recomandările sale, pe care să-l prezinte Parlamentului, Comisiei și tuturor celorlalte instituții participante; subliniază că OEI trebuie să îmbunătățească cunoașterea de către personal a prevederilor cadrului etic și a culturii etice în instituțiile UE;
10. avertizează că transferarea către OEI a altor sarcini decât cele exercitate în prezent de instituții ar putea crea o încălcare gravă a tratatelor;
11. invită OEI să dea un exemplu de transparență, publicând toate recomandările, rapoartele anuale, deciziile și cheltuielile într-un format de date deschis, care să poată fi citit automat și care să fie disponibil pentru toți cetățenii, respectând normele aplicabile de protecție a datelor; recomandă insistent ca orice software conceput pentru a asigura respectarea standardelor etice în administrația publică a UE să fie pus la dispoziție pe baza unei licențe software gratuite și cu sursă deschisă și să fie partajat cu toate instituțiile din Europa care doresc să-l utilizeze; invită la o cooperare strânsă cu Autoritatea Europeană pentru Protecția Datelor în acest sens;
12. încurajează semnarea unui acord interinstituțional (AII) între instituțiile UE pentru înființarea OEI; subliniază importanța aderării Consiliului la AII, inclusiv a reprezentanților statelor membre care lucrează în cadrul său, având în vedere cererile repetate ale CCE și ale Ombudsmanului European ca etica și transparența activității acestei instituții să fie consolidate, în folosul cetățenilor UE; reamintește obligația Consiliului de a se ocupa de conflictele de interese la nivel înalt, de cazurile de „uși turnante” și de normele de transparență a activităților de lobby; cere adoptarea unor dispoziții clare care să acorde persoanei în cauză dreptul de a contesta recomandările legate de aceste aspecte, respectând integral principiile de bază ale statului de drept; subliniază faptul că înființarea unui nou organism consultativ de etică pentru Parlament ar trebui să evite dublarea muncii și suprapunerea competențelor;
13. subliniază importanța unei separări clare a sarcinilor și a unei cooperări consolidate, dacă e cazul, între OEI și organismele de resort ale UE, cum ar fi Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF), Parchetul European (EPPO), Ombudsmanul European, CCE și altele, în cadrul mandatelor lor respective; subliniază, de asemenea, că este important ca această cooperare să genereze un schimb constant de informații. constată că, pentru a menține un nivel ridicat de încredere și acceptare din partea cetățenilor pentru un nou

organism al UE, înființarea OEI ar trebui justificată din perspectiva oportunității și eficienței.

INFORMAȚII PRIVIND ADOPTAREA ÎN COMISIA SESIZATĂ PENTRU AVIZ

Data adoptării	26.5.2021
Rezultatul votului final	+: 24 -: 4 0: 2
Membri titulari prezenți la votul final	Matteo Adinolfi, Olivier Chastel, Caterina Chinnici, Lefteris Christoforou, Corina Crețu, Ryszard Czarnecki, José Manuel Fernandes, Luke Ming Flanagan, Daniel Freund, Isabel García Muñoz, Monika Hohlmeier, Pierre Karleskind, Joachim Kuhs, Claudiu Manda, Younous Omarjee, Tsvetelina Penkova, Markus Pieper, Sabrina Pignedoli, Michèle Rivasi, Petri Sarvamaa, Vincenzo Sofo, Michal Wiezik, Angelika Winzig, Lara Wolters, Tomáš Zdechovský
Membri supleanți prezenți la votul final	Joachim Stanisław Brudziński, Katalin Cseh, Mikuláš Peksa, Ramona Strugariu, Lucia Vuolo

VOT FINAL PRIN APEL NOMINAL ÎN COMISIA SESIZATĂ PENTRU AVIZ

24	+
NI	Sabrina Pignedoli
PPE	Lefteris Christoforou, José Manuel Fernandes, Monika Hohlmeier, Markus Pieper, Petri Sarvamaa, Michal Wiezik, Angelika Winzig, Tomáš Zdechovský
Renew	Olivier Chastel, Katalin Cseh, Pierre Karleskind, Ramona Strugariu
S&D	Caterina Chinnici, Corina Crețu, Isabel García Muñoz, Claudiu Manda, Tsvetelina Penkova, Lara Wolters
The Left	Luke Ming Flanagan, Younous Omarjee
Verts/ALE	Daniel Freund, Mikuláš Peksa, Michèle Rivasi

4	-
ECR	Joachim Stanisław Brudziński, Ryszard Czarnecki, Vincenzo Sofo
ID	Joachim Kuhs

2	0
ID	Matteo Adinolfi, Lucia Vuolo

Legenda simbolurilor utilizate:

- + : pentru
- : împotriva
- 0 : abțineri